

COLECȚIA POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

245

PREȚUL 1 LEU

GH. SĂSĂRMAN

PROBA TĂCERII

★

GHEORGHE SĂSĂRMAN

PROBA TĂCERII

★

Colecția „Povestiri științifico-fantastice"
editată de revista

Știința și Tehnica

Anul XI – Nr. 245 – 1 februarie 1965

GHEORGHE SĂSĂRMAN

Gheorghe Săsărman s-a născut la 9 aprilie 1941. Copilăria şi-a petrecut-o la Cluj. A urmat cursurile actualei Şcoli medii „Emil Racoviţă", unde i-a avut drept colegi, fără să-i cunoască, pe Ion Mînzatu şi pe Mircea Opriţă.

În anii de şcoală a fost un pasionat cititor al Colecţiei, ceea ce l-a determinat să încerce să scrie. Devenit student al Institutului de arhitectură „Ion Mincu", debutează în paginile Colecţiei cu povestirea „Cătălina", apărută în 1962 (distinsă cu premiul I la Concursul internaţional din şapte ţări socialiste). În anul următor, scrie împreună cu Ion Mînzatu „Catastrofa mezonică", iar în 1964 povestirea „R.U.-707 la strîmtoare". În acelaşi an, în revista „Flacăra" îi apare „Răsăritul lunii", iar în „Viaţa studenţească" — „Pastila de antinevralgic".

Gheorghe Săsărman este în prezent student în anul VI al Institutului de arhitectură.

Coperta-desen: VICTOR WEGEMANN
Desene: GHEORGHE SĂSĂRMAN
Portret: ALEXANDRU DIACONU

GHEORGHE SĂSĂRMAN

Proba tăcerii

ÎN LUMEA Q

Coridoare pustii. Mereu aceleaşi. Pardoseala moale înăbuşă pînă şi zgomotul paşilor. Cabine goale. Linişte.

Liniştea îţi pătrunde în creier, îţi hăuie în timpane, ca din fundul unui ghioc. În casa copilăriei lui Juan, într-o vitrină de studio, un asemenea ghioc îi oferea lungi clipe de desfătare. Îl ducea la ureche şi, cu ochii întredeschişi, micul Juanito visa ţărmuri stîncoase şi valuri, visa furtuni şi arhipelaguri necunoscute.

Acum ar sfărîma cochilia aceasta care îl ţine prizonier liniştii. O cochilie uriaşă, metalică, impenetrabilă, pe care oamenii au botezat-o „astronavă", vădit încîntaţi de realizarea lor. Dar mai ştie că liniştea înseamnă viaţă : trăieşte, respiră.

Ar fi putut să recurgă la narcoză sau la hipotermie. Somnul alb, fără coşmaruri, ar fi luat atunci locul liniştii. Însă Juan se temea că n-o să se mai trezească. E absurd, poate, dar se teme. Nu-i pasă de Dana şi nici de Dick. Pot zice ce vor. El se teme pentru viaţa lui, şi dacă o va pierde, nimeni, nici Dana şi nici Dick nu o să-i dea alta în loc.

Au pornit nouă. Flori. Urale. Mulţimea delirantă aclama pe temerarii astronauţi. Pe bordul „Andromedei" — nouă oameni. Şi în faţa lor — nemărginirea. Plecare entuziastă, demnă de tradiţiile unor zboruri, e drept, mai scurte, dar nu lipsite de glorie. În entuziasmul general nemulţumirile au fost uitate pentru cîteva clipe. Căci Juan şi-a dorit să fie măcar secund şi era convins că ar fi meritat-o pe deplin. A trebuit să cedeze însă locul lui Dick, fără să înţeleagă de ce, rămînînd pe mai departe simplu pilot. Oricum, plecau. Plini de încredere. Plini de curaj.

Ceva nelămurit, poate tocmai frica, îl atrage mereu pe Juan spre ultima cabină. Calcă rar şi absent, ca un somnambul, iar pardoseala moale îi înăbuşă zgomotul paşilor. Coridoare lungi şi pustii. Juan se apropie de uşa cabinei care îl atrage ca o prevestire fatală. Acolo zac şase cadavre. Şase membri ai echipajului

care nu vor mai coborî pe Pămînt pe picioarele lor. Așteaptă, congelați, ultimul popas.

Juan se apropie încet, tot mai încet, de ușă. Iar ușa se dă brusc în lături. Probabil că dacă vreunul dintre cei șase morți sau toți șase deodată s-ar năpusti afară, urlînd sau cîntînd, pilotul nici n-ar tresări. Dar trec cîteva clipe fără să se arate nimeni. Apoi Juan încremenește, căci în prag apare Dana, palidă și tristă.

Ce caută ea aici? Îl privește în treacăt, fără să-i spună nimic, și trece, mîndră, pe lîngă el.

Juan se furișează înăuntru, prin ușa rămasă întredeschisă. Frigul e pătrunzător. Șase sicrie improvizate se aliniază sub o prelată transparentă. La sicriul lui Xant — o pictură reprezentînd un buchet de flori. Florile lui preferate. Azi se împlinește un an de la moartea lui. De aceea venise Dana. I-a adus flori. Pictate. Flori adevărate nu sînt.

Lui Juan îi e frig.

★

Dick știe că viața pe astronavă a apucat-o pe un făgaș primejdios. De cînd comandantul închisese ochii pentru totdeauna, iar el, în calitate de secund, îi luase locul, s-a străduit să mențină moralul echipajului, să antreneze oamenii într-o ocupație care să le facă neobservată scurgerea timpului. Cînd toate prevederile instrucțiunilor s-au epuizat, a născocit felurite munci și distracții și a încurajat orice inițiativă în acest sens. Cu toate acestea, încetul cu încetul, moartea și liniștea puneau stăpînire pe navă. Și iată că acum, cînd au mai rămas două treimi din drumul pînă la Pămînt, echipajul și-a încetat, practic, existența. Cei trei supraviețuitori se retrag într-o izolare tot mai deplină.

Sînt momente în care omul, fie el oricît de tare, se dă bătut. Vîltoarea vieții e mai puternică decît orice împotrivire. Neînfrînt, dar zdrobit, cu brațele încrucișate, omul privește neputincios apropierea primejdiei. Continuă să trăiască, să creadă în viață. Dar atît.

Dick își îndeplinește cu conștiinciozitate programul zilnic. Verifică parametrii traiectoriei, controlează înregistrările sistemului de securitate și, din cînd în cînd, mai mult ca destindere, preia comanda zborului de la pilotul automat. În fiecare zi se bărbierește, execută exercițiile de educație fizică, își redactează jurnalul. Cunoaște data și coordonatele, distanța și timpul pînă la Pămînt, rezerva de combustibil și viteza relativă.

A renunțat de mult să-i mai cicălească pe Dana și pe Juan. De la moartea lui Xant, Dana a devenit cu fiecare zi mai tăcută și mai absorbită. Stă zile în șir fără să scoată o vorbă. Dick a lăsat-o în pace. De fapt ea e medicul expediției și nu este solicitată în prezent de nimeni.

Juan l-a evitat încă de la început. Dick știe că îl invidiază pentru postul de secund și, cu toate că nu îi inspiră o antipatie netă, s-a ferit întotdeauna să-și facă de lucru cu el. S-au menținut tot timpul în relații stricte de serviciu, iar de cînd au rămas în trei n-au mai schimbat nici o vorbă.

Aşa trec zilele, una ca alta, şi numai calendarul le consemnează trecerea. Şi jurnalul lui Dick. Filele jurnalului, redactate metodic, seamănă între ele şi sînt cu fiecare zi mai scurte.

Astăzi însă Dick are o presimţire. S-a trezit cu sentimentul nelămurit că ceva are să se întîmple. Sentimentul acesta l-a urmărit mereu, subconştient, însoţindu-l. În zadar şi-a zis că e absurd să crezi în presentimente. Îi este imposibil să se concentreze. S-a chinuit de trei ori să execute „gigantica" la bară şi tot n-a reuşit, lucru care nu i s-a mai întîmplat de pe vremea cînd era elev. Dar Dick e perseverent.

Se pregăteşte să-şi ia elan, însă în aceeaşi clipă îşi dă seama că timpul destinat exerciţiilor a trecut. Renunţă şi intră grăbit la duş. N-a întîrziat niciodată. Şi nu vrea să întîrzie tocmai azi, cînd este o zi deosebită. Se îmbracă. Repede. Aproape că fuge pe coridoare. Intră în sala de comandă.

La o primă vedere, nimic nu pare să se fi întîmplat. Dar, cu atenţie mărită, ochiului său încercat nu-i scapă că fluxul electromagnetic a crescut. E drept, abia sesizabil. Totuşi este o schimbare însemnată. Undeva, în drum, s-a ivit o sursă neprevăzută.

Să le comunice şi celorlalţi ? Oare are vreun rost ? O veste ca aceasta ar fi în stare să-i scoată din amorţeala în care s-au cufundat ? Dick nu prea crede. Totuşi nu strică să încerce. Rosteşte rar, apropiindu-şi faţa de microfonul dispecerului :

— Dana ! Juan ! Intensitatea cîmpului electromagnetic a crescut peste valoarea calculată. Fluxul...

Oare ei n-au avut nici o bănuială ?

Secundul continuă să urmărească mişcarea indicatoarelor. Comandă determinarea sursei. Minutele trec, şi ceilalţi doi nu dau nici un semn de viaţă. Şi Dick înţelege că trebuie să-i aducă şi pe ei aici. Poate că e vorba de o adevărată descoperire. Ştie că pe calea microfonului n-o să-i convingă. Trebuie să-i caute, să le vorbească, să-i cheme să vadă cu ochii lor.

Prima pe care o găseşte este Dana. Stă în cabina ei. Lucrează — de luni de zile — la portretul lui Xant. Pare să nici nu fi auzit apelul lui Dick. Totuşi apariţia lui n-o surprinde. Ascultă distrată ceea ce îi spune secundul şi ridică doar din umeri. Îşi vede mai departe de culorile ei. Dick îi repetă vestea.Abia acum Dana îşi întoarce capul :

— Şi ce-i cu asta ?

— Trebuie să vii să vezi !

— Mi-e indiferent.

— Ştii în ce punct ne aflăm ?

— Nu.

— Ştii că fenomenul n-are nici o justificare ?

— La ce mi-ar folosi ?

— Doar nu se poate să nu te intereseze absolut nimic !

Dana nu răspunde.

— Bine. Rămîi.

Pe Juan nu-l mai caută. Şi, spre surprinderea lui, îl găseşte în sala de comandă, urmărind neliniştit indicaţiile aparatelor de bord. Orice neregulă care s-ar ivi în drum îi pare o ameninţare

inevitabilă. Dick îl priveşte contrariat. Nu se aştepta să-l întîlnească aici. Dar Juan nici nu-l bagă în seamă. Apoi începe, brusc şi agitat, să-i vorbească.

— Un corp ceresc, cam mic ca să fie o stea şi fără emisie în spectrul luminos.

— Invizibil ..

— Emite totuşi...

— O radiostea pitică ?

— Nu.

Dick urmăreşte şi el şirul determinărilor.

— Spectrul Q !

Se privesc. Juan cu spaimă. Dick entuziasmat, gata de acţiune.

— S-o evităm, pare a spune Juan.

— Să ne apropiem, pare a spune Dick.

Spectrul Q aparţine radiaţiilor electromagnetice emise de celulele sistemului nervos uman.

— Dana, strigă Dick la microfon. Un corp ceresc minuscul, necunoscut pînă acum, care emite în spectrul Q.

Dana e medic. De data aceasta, secundul e sigur că nu va rămîne indiferentă. Şi, intr-adevăr, peste zece minute, cu o vagă emoţie întipărită pe chipul, de altfel, imobil, Dana intră în sală şi cere înregistrările. Le studiază un timp în picioare, apoi se aşază.

— Da.

Fiecare reacţionează în felul lui.

— Să fim prudenţi, spune Juan.

— 50 miliarde de kilometri, citeşte Dana.

— Temperatura superficială 200° C.

— Densitatea 100 ! Foarte rar, comentează, mai mult pentru sine, secundul.

Tac din nou. Juan le propune o variantă de ocolire. Cu toate că bănuieşte împotrivirea lor.

— Nu ni se poate reproşa. Ne-am îndeplinit misiunea. Nu putem risca o nouă aventură cu un echipaj atît de restrîns. Trebuie salvate rezultatele expediţiei.

De fapt e îngrozit de noile primejdii potenţiale care i-ar pîndi în drum.

— Vrei să lăsăm baltă descoperirea asta ? se revoltă Dick.

— Le vom comunica la sosire datele, iar Consiliul Astronautic va stabili dacă e cazul să fie trimisă aici o nouă expediţie.

— Parcă nu ştii ce înseamnă o nouă expediţie ? !

Juan îşi spune încă o dată că ambiţia secundului e nemăsurată şi înţelege că insistă degeaba. Dana o să ţină cu el sau poate fi chiar indiferentă, căci ei nu-i pasă de nimic.

— Tu comanzi. Dar vei răspunde tu !

Şi iese, hotărît să nu facă nici o mişcare.

★

Boala a apărut pe neaşteptate. Mai întîi o oboseală inexplicabilă, apoi o stare de moleşeală şi, în sfîrşit, simptome de somnolenţă exagerată. La început, nimeni n-a luat-o în seamă.

Dar în curînd semnele unei boli necunoscute au devenit de netăgăduit.

Primul s-a alarmat Juan. Imediat ce şi-a surprins ciudăţeniile, s-a gîndit să-i ceară părerea Danei. Intră agitat la ea în cabină şi-i descrie simptomele. Dana le cunoaşte, căci le-a simţit pe propria piele. Dar preferă să-i ascundă acest lucru, de teama să nu stîrnească în sufletul pilotului cine ştie ce nelinişti.

— Cred că e o stare neurastenică. Îţi lipsesc preocupările, activitatea.

Răspunsul îl pune pe gînduri. Însă Dana crede că aşa e mai bine. Altfel nu ar şti ce să-i spună, şi ea a observat că de multă vreme Juan se lasă terorizat de o teamă suspectă. Împotrivirea lui la cercetarea stelei Q i-a prilejuit o lămurire deplină.

De la descoperirea stelei, Dana a devenit mai atentă la ceea ce se petrece în jurul ei. A trecut numai o zi, dar ea a şi părăsit lucrul la portretul pe care îl începuse. Cu toate că e lovită şi ea de boală, se simte cuprinsă de dorinţa de a face ceva, şi impulsul acesta a transformat-o. Ar vrea să se sfătuiască cu Dick, convinsă că este bolnav, deşi se teme că va încerca şi el să-i ascundă adevărul. Pleacă să-l caute.

Dick e în sala de gimnastică. E extenuat. N-ar fi trebuit să facă eforturi, dar a crezut că-i va folosi. Îşi simte tot trupul vlăguit şi nu e în stare nici măcar să-şi menţină echilibrul. S-a aşezat pe o bancă şi, convins că e vorba de o uşoară ameţeală, aşteaptă să se linişteaseă. Cînd intră Dana şi o vede îngrijorată, dă să se ridice, dar picioarele nu-l mai slujesc.

— Odihneşte-te ! îi porunceşte ea.

Nu mai e nevoie de nici o întrebare.

— Să nu mai faci nici un efort inutil. Sîntem loviţi de o boală pe care nu reuşesc s-o identific.

Secundul tace.

— Cînd ai simţit primele simptome ?

Dick îşi aminteşte presimţirea din ajun, eşecul de la bară şi starea de aşteptare care l-a cuprins apoi.

— Juan nu ştie ?

— Îi spunem numai dacă e neapărată nevoie.

— Da, aprobă secundul.

De fapt, Juan este cel mai puţin atins. Altfel nu s-ar fi mulţumit cu explicaţia primită. S-a culcat în cabina lui, socotind că somnul poate să-l vindece.

Orele trec încet. Juan doarme liniştit în cabină, fără să bănuiască măcar că e în primejdie să nu se mai trezească. În mod paradoxal, tocmai el, care se teme atît de mult pentru propria lui viaţă, este lipsit de orice griji. În sala de comandă, Dana discută cu Dick şi caută împreună dezlegarea. Luptă cu somnul, ştiind că dacă vor adormi, totul va fi pierdut. Trebuie găsită şi înlăturată cauza bolii.

În cele din urmă, stabilesc un paralelism destul de evident între evoluţia bolii şi intensificarea radiaţiilor Q, cauzată de apropierea stelei. O ipoteză devine de neocolit. Sistemul nervos emite

un flux electromagnetic foarte slab, ceea ce-l şi face atît de greu de constatat. În mod normal, în ambianţa în care există oamenii, radiaţiile din spectrul Q sînt practic egale cu zero. Oare intensificarea fluxului, datorită stelei, nu produce perturbări în cîmpul electromagnetic propriu al celulei nervoase? Şi atunci nu tocmai aici să se ascundă cauza necunoscutei boli?

Ipoteza trebuie verificată. Dar cum şi de către cine? E nevoie de un om priceput, de un specialist în problemele electromagneticii. Şi omul acesta este Juan. Trebuie să-l trezească. Cînd află despre ce e vorba, pilotul izbucneşte îngrozit:

— V-am spus eu să nu ne apropiem!? Acum ce ne facem? O să ne dăm duhul cu toţii. Poftim!

Şi, privindu-l pe Dick, adaugă, printre dinţi:

— Pentru gloria ta!

Secundul se aştepta. Nici nu-i răspunde. Iar în ceea ce o priveşte pe Dana, ea simte mai mult milă decît dispreţ pentru pilot. Şi el continuă:

— Sînt laş, nu? Pentru că vreau să trăiesc? Să trăiesc, auziţi?!

— Tu îţi închipui că noi vrem altceva? Mai bine bate-ţi capul cum să facem.

S-ar fi lipsit bucuroşi de ajutorul lui, dar acum de priceperea pilotului depinde totul.

— Trebuie realizat un ecran de protecţie, precizează Dana. Ce părere ai?

— Cred că se poate.

Şi, după o clipă de ezitare, adaugă:

— Dar ar fi mult mai simplu să...

— Nu, i-o taie scurt Dick. Din drum nu ne întoarcem.

Juan îi aruncă o privire de cîine bătut, care ascunde şi umilinţă, şi înverşunare mocnită.

★

Crearea ecranului protector şi menţinerea lui necesită un consum de energie destul de mare în raport cu rezervele de care dispune „Andromeda". De aceea, parametrii traiectoriei trebuie aleşi astfel încît să le permită apropierea maximă de stea. Dick alcătuieşte noul program al pilotului automat. Juan îl însoţeşte mereu, gata să se împotrivească şi să nu cedeze încercărilor secundului de a prelungi cercetarea stelei. În vremea aceasta, Dana a părăsit definitiv portretul lui Xant şi-şi reîmprospătează cunoştinţele în domeniul neurologiei cuantice, convinsă că-i vor fi de folos.

Efectul ecranului se face simţit. Simptomele bolii au dispărut pe rînd. Totuşi persistă o stare de surescitare pe care fiecare o resimte. Toţi trei şi-au pierdut calmul şi au devenit irascibili. Noroc că Dick evită orice discuţie cu Juan. Altfel certurile s-ar ţine lanţ, şi cine ştie unde ar putea duce.

La treizeci şi una de ore de la apariţia stelei, Juan descoperă planeta. E o planetă foarte mică, de dimensiunile Lunii, dar cu o densitate uriaşă. Dick o cheamă pe Dana, ca să stabilească planul de acţiune. Şi e cît se poate de firesc să le propună o coborîre pe

planetă. Îi vor atinge suprafaţa în emisfera umbrită în raport cu steaua, ceea ce-i va pune la adăpost de radiaţia nocivă. Funcţionarea ecranului va putea fi întreruptă, şi economia astfel realizată va echilibra consumurile prilejuite de frînare şi accelerare.

Juan tace, dar secundul ştie că va avea de înfruntat rezistenţa lui îndîrjită.

— Avem deci o rezervă de energie suficientă pentru o coborîre şi o lansare.

— La limită, observă pilotul.

— Nu putem avea surprize.

— E riscant.

— Sîntem datori să riscăm !

— E o nebunie !

Aici intervine Dana

— Cred că te împotriveşti degeaba, Juan. Atîta timp cît există cel puţin o şansă, trebuie să încercăm. Nu poţi nega importanţa unei descinderi pe planetă.

Mai mult ca oricînd, Juan simte dramatismul situaţiei. Ştie că, orice argumente va aduce, va fi neconvingător, pentru că, fără s-o spună, ceilalţi doi îl socotesc fricos. Însă lui nu-i este ruşine de frica lui, căci gîndul morţii îl asediază. Spectrul celor şase cadavre din ultima cabină e cît se poate de real.

Dar orice încercare e zadarnică.

— Cum vreţi. Dar vă jur că eu unul n-o să fac nici un pas afară din astronavă. Voi puteţi coborî dacă vă convine. Eu rămîn aici. Nu-mi plac monumentele funerare. Mă prefer aşa, în carne şi oase.

Încă din copilărie, Juan îşi dorea să ajungă astronaut. Îşi călea muşchii şi nervii, cu gîndul la zborurile viitoare. Era singur la părinţi, mama lui îl adora, îl cocoloşea şi se temea pentru el ca pentru o făptură lipsită de apărare. Dar copilul creştea şi o dată cu el creştea şi dorinţa de a scăpa de sub oblojirea maternă, care i se părea umilitoare şi pentru care colegii de şcoală îl luau mereu peste picior. Voia să le arate tuturora de ce anume este el în stare.

N-a fost niciodată prea curajos. S-a obişnuit să-şi biruie frica metodic, cu conştiinţa celui care vrea să ajungă la un ţel. A devenit pilot şi după un scurt stagiu pe o navă de agrement a intrat în Corpul Expediţionar al Consiliului Astronautic.

Cu încetul s-a obişnuit să fie mai tare decît primejdia şi a uitat, aproape, că oamenii sînt muritori. Dar desfăşurarea dramatică a zborului „Andromedei“ i-a sădit îndoiala şi teama în suflet. Şase morţi. Mitul s-a destrămat. Frica a biruit. Şi, ca întotdeauna cînd dispare un mit, un gol îi ia locul ; o absenţă iremediabilă îl face pe Juan să se simtă singur.

★

Planeta unei stele invizibile este şi ea invizibilă. Ar putea fi cercetată prin mijlocirea benzii de frecvenţă corespunzătoare spectrului Q. Dar ar fi riscant să se întrerupă, fie şi pentru cîteva

minute, funcţionarea ecranului protector. De aceea, sistemul stelar este studiat prin intermediul unei instalaţii radar şi al unor baterii de lasere. Astronava îşi urmăreşte ţinta invizibilă, îndreptindu-se neabătută spre planeta pitică, pe a cărei emisferă ascunsă privirilor ucigătoare ale stelei va poposi în curînd. Fiecare oră de zbor scade un miliard din suma kilometrilor, şi în goana lui vehiculul cosmic are ceva din rîvna vînătorului şi din implacabilul ploilor de toamnă.

Pe bord domneşte din nou liniştea. O linişte ca în ajunul bătăliei, cînd fiecare îşi păstrează forţele pentru lovitura decisivă. Cu un ultim dram de sînge rece, Juan îşi calculează puţinele şanse de a mai revedea Pămîntul. Dana şi Dick, ce vor descinde pe planeta deocamdată fără nume, fac exerciţii de acomodare cu greutatea sporită care îi aşteaptă pe tărîmul necunoscut pe care vor pune piciorul. Nava dispune, ce-i drept, de o instalaţie antigravitaţională, dar costumele nu au decît nişte generatoare „h" de putere limitată. Astfel vor avea de purtat o greutate aproape dublă.

Începe frînarea. Dana se odihneşte într-un fotoliu rabatabil. Şi-a făcut apariţia şi Juan, care îşi priveşte tovarăşii compătimitor şi cinic, în acelaşi timp. Dick se preface că nu-l vede şi-şi pune la punct verificările sale de ultimă oră. În curînd trebuie să fie gata.

Mişcarea de rotaţie a planetei îi asigură o zi astronomică egală cu douăzeci de ore terestre. Vor trebui să-i atingă suprafaţa în zona amurgului, pentru a beneficia de toate cele zece ore de noapte.

„Andromeda" trece pe o orbită eliptică de satelit al planetei. Apoi coboară tot mai mult, încetinindu-şi totodată mişcarea, pînă cînd, cu o uşoară smucitură, încremeneşte, ancorată solid în solul planetei. Umbra ei uriaşă pune astronava la adăpost de acţiunea razelor Q. De aceea, ecranul protector a devenit inutil. Generatorul este oprit. Sînt aprinse proiectoarele. Şi prin peretele devenit transparent cei trei membri ai echipajului descoperă o lume nouă.

Fişiile de lumină dezvelesc, puţin cîte puţin, un vast platou, acoperit pînă în depărtare cu forme geometrice spaţiale. O arhitectură moartă, dominată de orizontalitate, fără aparenţa vreunui sens. Corpuri compuse, cu suprafeţe plane, convexe sau concave, în care umbrele mişcătoare trezesc o viaţă imaginară.

Mai întîi, contrastul dintre umbră şi lumină face ca totul să fie înfăţişat ochiului în alb-negru. Dar, pe măsură ce privirea se acomodează şi retina îşi recapătă sensibilitatea, fantasticul peisaj prinde tonuri tot mai nuanţate. O armonie rece, în care verdele-albăstrui şi albastrul-verzui îşi împart în mod egal întîietatea, ca în visul celor care mor de sete.

Vocea lui Dick tremură :

— Să mergem.

Dana îl urmează în tăcere spre ecluză, unde își vor pune costumele.

Juan a rămas în fața panoului și urmărește fascinat, ca într-un caleidoscop uriaș, imaginea stranie pe care încă nici un pas omenesc n-a tulburat-o. Dar fiorul ei îi pare sinistru și gîndul îi revine la cabina funerară.

★

Tancheta înaintează cu greu peste îngrămădirea de volume care acoperă platoul și care par a fi cochiliile unor generații de ciudate moluște succedate de-a lungul veacurilor, îngreunînd cu crusta lor chila unui uriaș transoceanic.

Dana își controlează pulsul, tensiunea și respirația, urmărind acomodarea cu greutatea și presiunea sporită. Îi comunică lui Dick să facă același lucru. Deocamdată, totul e în ordine. Vorbesc puțin, numai cît e strict necesar.

Se opresc, din cînd în cînd, pentru a recolta probe. Substanța din care sînt alcătuiți reprezentanții aceștia geometrizanți ai cine știe cărui regn este de o duritate extraordinară. Au încercat mai întîi s-o spargă în locul unde suprafețele se îmbină între ele, dar muchiile erau și mai rezistente. Și, în cele din urmă, sînt nevoiți să recurgă la mici explozii.

Iată prima mostră. O sfărîmătură diformă. Neașteptat de ușoară. Toate probele au densitate subunitară. Își păstrează tenta verzuie, deși ceva mai întunecată. Întregul sîmbure al planetei pare acoperit cu o zgură colorată. Și totuși substanța aceasta nu este poroasă. Dimpotrivă, are o compactitate neobișnuită, care o și face să fie atît de dură.

Dick aude vocea Danei :

— Nu simți nimic deosebit ?

— Un fel de oboseală.

— S-ar putea ca suprafața planetei să înmagazineze o parte din energia stelei, pe care apoi s-o elibereze în cursul nopții.

— Ceva asemănător fosforescenței.

— Să ne grăbim, propune Dana.

În aceeași clipă, secundul aude niște sunete stranii. Se întoarce spre tovarășa lui :

— Ai zis ceva ?

— Să ne grăbim.

— Și pe urmă ?

— Nimic.

— Dar ce faci, cînți ?

— Eu ?

Sunetele se repetă.

— Ai auzit ?

— O fi Juan.

— Parcă nu știi semnalul astronavei !
— Atunci ce-o fi ?
Niște semnale necunoscute, cînd mai tari, cînd mai slabe, le răsună la amîndoi în căști.
— Poate fi o radioemisie spontană a unor roci.
Încearcă în zadar să le stabilească direcția, căci semnalele par să vină din toate părțile.
— Ciudat !
Ciudat e puțin zis. Dana se mulțumește totuși cu formularea aceasta. Le este imposibil să stabilească natura și cauza fantomaticelor emisiuni, căci la apropierea lor semnalele slăbesc și dispar.
După un timp, obișnuiți cu ele, își continuă explorarea, fără să le acorde prea mare atenție, de parcă ar fi făcut parte din peisaj, ca o a patra dimensiune.

★

Juan a rămas singur. O dată cu trecerea timpului, o nouă senzație vine să se adauge fricii sale : emoția care precede trecerea la acțiune. Pilotul nu mai este resemnatul de pînă acum. Firul care îl leagă de viață e prea puternic, îi e bine ancorat în suflet. Și, pe măsură ce-și dă seama că poate contribui cu ceva la îndepărtarea spectrului care a ajuns să-l domine, gesturile îi devin mai sigure, iar dorința de a trăi capătă o întrupare viguroasă. De părerea celorlalți nu se sinchisește. Dar de cînd a văzut cu cîtă dezinvoltură s-au aventurat Dana și Dick pe necunoscuta planetă ceva s-a schimbat în el. Se simte parcă dator să-i sprijine.
Dincolo de peretele transparent al sălii de comandă, arhitectura planetei își poartă nemișcată culorile pe sub dîrele proiectoarelor. Radiofarul „Andromedei" veghează. Juan a observat ciudatele semnale care îi parvin din toate direcțiile, dar s-a obișnuit și el, fără să încerce măcar să le dea o explicație. Acum e ocupat : calculează și recalculează orbita cea mai economică pentru momentul optim de lansare. Face socoteala consumului suplimentar cerut de funcționarea ecranului protector pînă la părăsirea sistemului stelar ; compară datele cu surplusul de energie și combustibil peste cel necesar frînării la aterizare. Socoteala iese foarte strînsă, cu posibilități minime de întîrziere.
— Numai de s-ar întoarce la timp !
Juan știe că dacă cei doi exploratori își vor prelungi cercetarea pînă în zori ar putea fi atinși din nou de efectul razelor Q, și atunci revenirea lor la bord va fi mult îngreunată. Orice clipă de întîrziere e riscantă. Iar după răsăritul stelei rămînerea în afara ecranului protector al astronavei echivalează cu o sinucidere. Va avea însă grijă ca, pentru orice eventualitate, să-i avertizeze din timp pe cei plecați în explorare. Astfel încît orice surpriză să fie exclusă.
Nici acum, cînd, pentru scurtă vreme, a reușit să-și biruie frica, nu poate uita că se găsește pe aceeași astronavă cu cele șase

cadavre. În fața ochilor îi apare ușa, deschizîndu-se singură, a cabinei funerare. Oare pe cine amenință ?

— Numai de s-ar întoarce la timp, își repetă Juan în gînd, de parcă ar depinde de hotărîrea lui. Și pentru a nu știu cîta oară reîncepe să calculeze timpul, combustibilul și pierderile de energie, parametrii orbitei și momentul optim de lansare. Fără să uite, bineînțeles, să stabilească și care ar fi momentul limită peste care, dacă ar trece, n-ar mai putea părăsi atracția stelei cu rezervele de care dispun sau ar fi lipsiți de posibilitatea de a-și micșora viteza la apropierea de Soare.

★

Juan nu avea de unde să știe că, pe măsura apropierii răsăritului, semnalele radio se vor înteți, devenind, dintr-un simplu țîriit de greier, o adevărată avalanșă de fluxuri radiofonice, care în scurt timp vor acoperi emisiunea „Andromedei". Nici radiofarul și nici apelurile lui Juan nu mai pot fi acum interceptate de cei doi exploratori, și, cum tancheta s-a depărtat cam mult, reîntoarcerea la astronavă prin beznă, fără nici un reper, este o problemă cît se poate de dificilă.

Unica posibilitate de orientare ar fi poziția constelațiilor, care abia se ghicesc prin atmosfera tulbure. Dar cum nici Dick și nici Dana nu cunosc harta bolții așa cum se înfățișează ea unui spectator de pe planetă, situația în care se găsesc e de-a dreptul alarmantă. Mai mult la întîmplare, folosindu-se de rarele clipe în care, printre sunetele perturbatoare, poate fi reperat radiofarul, ei fac calea întoarsă. Au adunat zeci de mostre, conteinerele sînt pline și așteaptă să fie transportate în depozitele astronavei.

Greutatea dublă pe care o poartă și persistența slabelor radiații Q i-au istovit. Dick n-o întreabă nimic pe Dana, dar bănuiește că e aproape de capătul puterilor. Pe chipul ei, cu buzele strînse și sprîncenele abia ridicate, se poate citi efortul de a-și învinge oboseala.

Pe nesimțite, o dată cu intensificarea paraziților, culoarea mediului începe să se modifice.

— Privește ! îi face Dana semn secundului.

Tonurile s-au schimbat. În fasciculul luminos pe care farul tanchetei îl proiectează, se pot distinge acum forme colorate în nuanțe mai calde. Galbenul și violetul au luat locul albastrului și verdelui.

— Să știi că am greșit drumul !

— Ne-am rătăcit.

Într-adevăr, peisajul nu mai seamănă de loc cu acela cu care se obișnuiseră la venire.

— Ar mai trebui să recoltăm niște mostre.

Dana este de un calm imperturbabil.

— Întîi să ne orientăm, îi răspunde Dick surprins de propunerea ei.

În clipa următoare, înfruntînd paraziții, radiofarul se distinge cu claritate. Juan a amplificat la maximum puterea emițătorului. Și-a dat seama că altfel e imposibil să recepționeze ceva prin

vacarmul perturbaţiilor. Secundul controlează acum schema de deplasare.

— Află totuşi că sîntem pe drumul cel bun.

Căutările de pînă acum i-au făcut să piardă minute preţioase. Pînă la navă e cale lungă. Nu mai pot evita apropierea răsăritului.

Culorile devin tot mai aprinse.

— Drumul e acelaşi, Dana. Cred că ascensiunea stelei spre orizont e aceea care modifică tonalitatea suprafeţelor, încălzind-o.

— Păcat că e întuneric.

Înţeleg amîndoi şi regretă că bezna îi împiedică să admire spectacolul răsăritului. Dar mai ştiu că răsăritul înseamnă învierea aducătoare de moarte a razelor Q. Deja farurile „Andromedei" se pot distinge în zare. Totuşi au întîrziat prea mult şi e greu de spus dacă vor putea ajunge teferi pe bord.

— Viteză maximă !

Dick accelerează. Puterea motorului e însă limitată, la fel ca viteza tanchetei. Minutele trec, şi fiecare dintre ele sporeşte primejdia îmbolnăvirii. Mai au puţin şi vor fi pe navă, la adăpostul ecranului protector pe care Juan l-a făcut din nou să funcţioneze.

Dana simte că puterile o părăsesc. Somnul cel fără de leac pune stăpînire pe mintea ei înceţoşată.

Secundul o zgîlţîie. Au ajuns. Trebuie să se străduiască să-şi menţină autocontrolul. Tancheta e ridicată în ecluză. Conteinerele cu probe iau drumul depozitului. Pătrunde aerul. Costumele pot fi lepădate. Acum şi-au redobîndit greutatea normală. Dar Dana încă nu şi-a revenit. Dick o duce în cabina ei, ca pe un copil aţipit, în timp ce Juan îi iese în cale.

— Gata de plecare. pare el să raporteze. Dar tace.

Afară răsare steaua.

★

Mai e aproape o oră pînă la momentul optim al lansării. Peretele transparent al sălii de comandă le oferă lui Juan şi Dick, decupate din masa densă a beznei, fragmente din peisajul policrom al răsăritului pe planetă.

Ceea ce li se oferă privirii întrece cu mult orice închipuire şi cuvîntul e prea sărac pentru a reda jocul multiplu şi subtil al armoniilor. Căci, o dată cu primele raze ale stelei, mişcarea, pînă mai înainte numai în gama culorilor, o cuprinde şi pe aceea a formelor.

Într-adevăr, pe măsură ce razele invizibile prind s-o scalde, multitudinea de corpuri care acoperă ca un covor verde neîntrerupt suprafaţa planetei capătă o viaţă ciudată. Formele se modifică lent, ca într-o curgere molatică, se nasc corpuri noi, de forme curioase, şi tot acest aluat ce pare că dospeşte se colorează într-un roşu din ce în ce mai intens. Cavităţile şi adînciturile îşi menţin tonuri liliachii sau galbene, în timp ce umbrele rămîn pe mai departe albastre şi verzi. Şi aluatul creşte mereu, îmbrăcînd toate formele şi suprafeţele posibile.

Ceva asemănător se petrece şi în spectrul radio. Fluxul creşte vertiginos în intensitate, atingînd proporţiile unei dezlănţuiri de furtună. Acum nu mai sînt sunete izolate, ci e un vuiet continuu, dominat în răstimpuri de cîte un tunet asurzitor.

— S-o chemăm şi pe Dana.

Dar Dana nu e încă în stare să participe la spectacol. Se afundă într-un fotoliu şi închide ochii. Aşa se simte mai bine. Ceea ce e dincolo de ecranul protector o fascinează, dar o şi oboseşte şi acum e important să se regăsească pe sine.

Pilotul începe pregătirile pentru lansare. Dictează noul program de zbor şi face ultimele verificări. În curînd, astronava îşi va lua startul. Sau cel puţin aşa îşi închipuie Juan, căci în aceeaşi clipă glasul lui Dick îi întrerupe preparativele :

— Aşteaptă !

Ceea ce l-a determinat pe secund să pronunţe cuvîntul acesta este o schimbare bruscă în emisiunea radio pe care receptorii navei o înregistrează. A apărut un nou emiţător, care a făcut să pălească toate sursele de pe banda lui de frecvenţă. Şi dacă, pînă acum, sunetele redate de difuzor aveau un caracter pur mecanic, asemănător cu aspectul geometrizant al corpurilor care acoperă solul, noua emisiune are o armonie vie, de o muzicalitate stranie, nemaiauzită şi totuşi foarte cunoscută.

Dick reuşeşte să goniometreze noua sursă şi în scurt timp stabileşte la ce distanţă se află : e vorba de aproape trei kilometri. Se reîntoarce la panou şi concentrează fasciculele proiectoarelor în regiunea respectivă. Dar depărtarea e destul de mare şi nu poate să distingă nimic deosebit.

Pilotul îl urmăreşte cu o privire ciudată. Şi în clipa în care Dick se îndreaptă grăbit spre uşă îi barează calea, spunîndu-i pe un ton sufocat :

— Ce faci ! ?

— Lasă-mă !

— E tîrziu. Trebuie să pornim !

— Mai avem timp. Putem depăşi timpul optim. Mă întorc repede.

— Nu cobori, repetă Juan răguşit şi inutil, căci Dick iese valvîrtej şi se îndreaptă spre ecluză. Dana înţelege şi ea despre ce e vorba. Îi spune pilotului, aproape strigînd :

— Nu-l lăsa singur.

Juan tace.

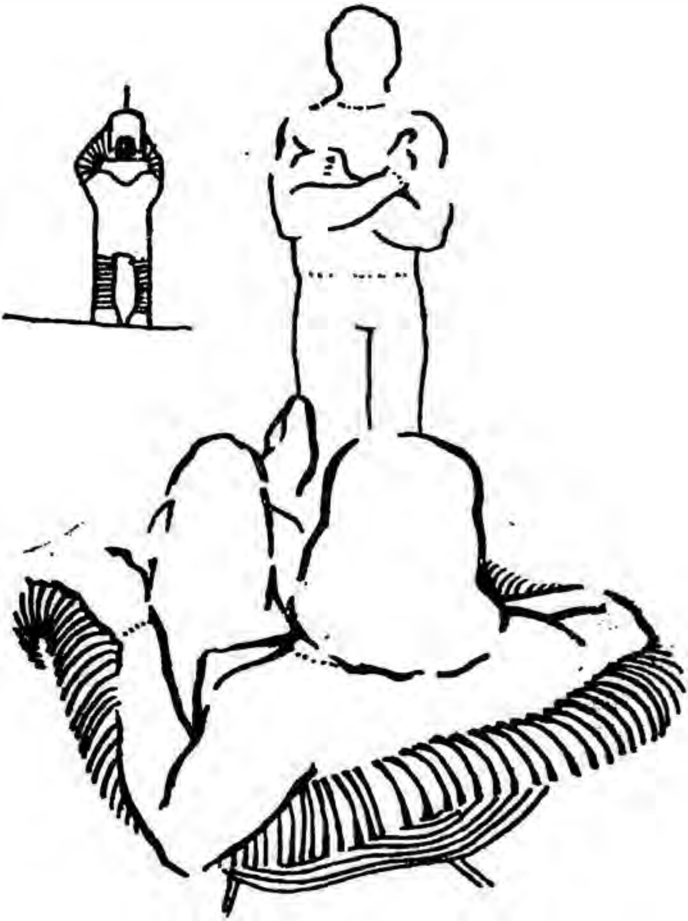
— Du-te cu el !

— Eu nu cobor.

Dana ştie că nimic nu-l va putea face pe acesta să părăsească astronava. Şi atunci, cu o sforţare supraomenească, se ridică din fotoliu şi se repede spre ieşire.

Dar nu ajunge nici pînă la uşă, căci puterile o părăsesc şi-şi pierde cunoştinţa. Juan o aduce din nou în fotoliul ei şi, rabatînd spătarul, o întinde, culcată. Apoi pune în mişcare proiectoarele şi prinde să urmărească drumul pe care tancheta îl parcurge deja, depărtîndu-se de astronavă.

Acolo, jos, în cabina minusculului vehicul, urmărindu-și propriul destin, Dick se îndreaptă, poate, către răspunsul atîtor întrebări care se frămîntă în mintea lui și pe care nici n-a avut timp măcar să și le pună. El știe că în fiecare clipă razele ucigă-

toare ale stelei i se înfig tot mai adînc în creier, zdruncinîndu-l. El știe că-și riscă viața. Dar aici, la cîțiva kilometri, se petrece un lucru uluitor, poate tocmai acela pe care l-a așteptat o viață în-

treagă și pentru care a străbătut genunile uriașe care despart aștrii între ei. Și mai știe că pe Pămînt milioane de vieți i-au încredințat solia pe care o poartă.

Juan urmărește cum vehiculul se depărtează tot mai mult, devine tot mai mic, încît nici nu-i mai poate distinge detaliile.

— De ce a plecat? se întreabă în sinea lui. Și nu poate să-și răspundă. Simte dureros trecerea clipelor, știe că deja ar fi trebuit să fie în drum. Iar în suflet îi coboară o teamă disperată, cum nu l-a mai încercat niciodată.

— De ce a plecat?...

★

Au trecut două ore. Nici un semn. La apelurile repetate ale lui Juan, Dick nu răspunde. Tancheta a dispărut din raza proiectoarelor. Așteptarea e grea. Pilotul se plimbă cu pași agitați prin sala de comandă și-și frămîntă palmele mari, împreunate la spate.

Acum nu-l mai chinuie nici o întrebare. A plecat. Așa a fost să fie. Știe că, chiar dacă ar coborî, pe secund tot nu l-ar mai găsi în viață. Au trecut trei ore. Și razele stelei sînt necruțătoare. De coborît însă n-o să coboare. Deși, pînă acum, nici unul dintre morți n-a fost părăsit pe drum. Sînt acolo, toți șase, în așteptarea zilei cînd vor fi așezați în mausoleul astronauților. El n-o să coboare. Asta ar însemna să rămînă aici pentru totdeauna. Nu numai el și nu numai Dick. O dată cu ei ar rămîne și astronava, cu toate datele culese. Cu Dana, care încă nu și-a revenit. Și cu cei șase morți. Juan n-o să coboare. Dar mai așteaptă încă întoarcerea lui Dick ca pe o minune, cu toate că a încetat să mai creadă în ea. Îl va aștepta pînă în clipa în care arătătoarele vor marca timpul critic. Momentul peste care nu se poate trece. Punctul ultim care i-ar mai putea aduce pe Pămînt.

Nu știe cum se cheamă asta. Frică, lașitate sau datorie, chibzuială sau nebunie. Viața lui atîrnă de un fir de păr, e aproape lipsită de orice valoare. Un simplu incident neprevăzut poate fi în stare să rupă firul acesta. Și cu atît mai îndîrjit se cramponează de el, îl ține strîns în pumni, îl apără la piept. Imaginea celor șase catafalcuri, care, pentru puțin timp, l-a părăsit, îi revine acum în minte.

Secundele trec cu repeziciunea gîndului. Afară s-a dezlănțuit un adevărat uragan de culori și tunete: structura superficială se îmbogățește în salturi explozive, care răsfrîng planuri și suprafețe de un roșu sîngeriu.

Radioemițătorul lui Dick tace cu încăpățînare. Juan se plimbă, înnebunit. Așteaptă. Tot mai așteaptă.

Se apropie clipa fatală.

Pilotul își recapătă stăpînirea de sine. S-a oprit. Urmărește, nemișcat, mișcarea arătătoarelor. Încă un minut. Cu un simplu gest stinge proiectoarele. Peretele redevine opac. Treizeci de secunde. Juan se apropie de tabloul de comandă. Face apelul. Totul

e în ordine. Zece secunde. Nici un semn. Pentru el, Dick e mort. Mort. Ciudat mai sună cuvîntul acesta !

Acum e momentul ! Orice ezitare aduce sfîrşitul. Juan comandă lansarea. Mîna îi e sigură. Nici măcar nu şovăie.

Şi motoarele astronavei, intrate în funcţiune, o aruncă în drum, pe o traiectorie riguros determinată.

★

Şocul lansării a trezit-o pe Dana. Deschide ochii şi priveşte în jur. Treptat îşi dă seama unde se află şi constată că astronava e în zbor.

— Am pornit...

Juan o urmăreşte pe Dana de cînd şi-a mişcat pleoapele pentru prima dată. Îşi chinuie în zadar mintea pentru a găsi ce anume să-i spună. La întrebarea ei nici nu răspunde, ci numai dă din cap, afirmativ.

Între timp, Dana şi-a amintit de plecarea secundului.

— Dick e teafăr ?

Juan tace. Încă nu ştie ce-i va spune, dar simte că n-ar avea nici un rost s-o mintă. Mai devreme sau mai tîrziu tot va afla adevărul.

— S-a întîmplat ceva ?

Să-i spună ?

— De ce taci ?

Trebuie să-i spună. Cu o voce gravă şi înceată :

— Nu s-a mai întors...

Clipe de tăcere.

— L-ai căutat ?

Întrebare inutilă. Dana ştie bine că Juan n-ar fi făcut-o pentru nimic în lume.

— L-am aşteptat pînă în ultima clipă. Nu aveam de ales.

Dana îi priveşte rece.

— Dacă mai aşteptam, am fi rămas aici pentru totdeauna.

— Am fi fost trei.

— L-am chemat mereu. N-a răspuns niciodată.

Apoi cu o mînie brusc redeşteptată :

— I-am spus să nu coboare.

— I-ai spus...

— Steaua răsărise. Era imposibil să reziste.

Mai vrea să spună ceva, dar tace. Despre morţi, numai bine.

În aceeaşi clipă, sfidător, în difuzor se aude abia desluşit, dar neîndoielnic, semnalul postului de emisie al lui Dick.

— Trăieşte !

Dar Dana n-are timp să se apropie, căci Juan îi barează drumul şi închide receptorul. Gîfîie. O paloare de ceară i-a coborît în obraji. Glasul Danei răsună poruncitor.

— Ne întoarcem.

— Niciodată !

În liniște, privindu-se cumplit, cei doi astronauți se înfruntă. Juan își apără propria lui viață. Și — spune el — rezultatul strădaniei unei întregi expediții. Dana apără viața lui Dick. Apără demnitatea și cinstea. Doi oameni se înfruntă. Și Dana nu poate să-și rețină un șuierat:

— Ucigașule...

Nu, unul din noi trebuie să piară! Dintr-un salt, Juan e lîngă ea:

— N-ai s-o mai poți spune...

Își încleștează degetele în jurul gîtului ei. Și e mai tare. El n-a coborît pe planetă. Pe el nu l-au doborît razele necruțătoare ale stelei. El a stat la adăpost. Frica de moarte, frica de adevăr, de adevărul pe care aceste buze l-ar putea rosti dacă ar mai putea să vorbească, groaza ii dau o forță de nebun dezlănțuit.

Dana e neputincioasă. Nu o îngrijorează apropierea morții. Moartea ar fi primit-o oricînd cu seninătate. Dar un asemenea sfîrșit e umilitor, și gîndul acesta o doare mai cumplit decît spasmele agoniei. În suflet îi clocotește ura și scîrba, disprețul pentru acela din mîinile căruia e silită să primească moartea. Și, într-un ultim efort, își înfige unghiile în mîinile criminalului. Juan scoate un urlet turbat, de fiară.

★

Lupta a fost scurtă. Moartea a venit repede să-și întipărească chipul pe fața Danei. Ochii albaștri au rămas deschiși, căci pleoapele refuză să se închidă. De dincolo de moarte, victima își mai aruncă disprețul. Disprețul se citește pe colțurile lăsate ale buzelor și în privirea înghețată. Juan îi acoperă fața.

— Acum ce să fac!?

Creierul îi lucrează febril. Îi pare că are de rezolvat o mie de probleme, de găsit o mie de soluții. Brusc, își aduce aminte că pînă la sosire mai are un an și se potolește. Are timp suficient să judece și să cîntărească totul. Chiar prea mult. Prea mult...

Se așază. Lupta l-a vlăguit. Ochii i se opresc pe trupul moartei, care acum zace pe podea; cu fața acoperită, formele îi ies mai mult în evidență. Avea un corp frumos. În gînd îi invie imaginea gîtului ei delicat, pe care îl admirase cîndva. Gîtul!

Îngrozit, se apleacă și examinează cu atenție gîtul victimei. Nu, urmele degetelor nu se cunosc. Răsuflă ușurat. Și începe să se gîndească din nou la ceea ce are de făcut. Își privește mîinile însîngerate. Rănile pricinuite de unghiile ei încă nu s-au închis.

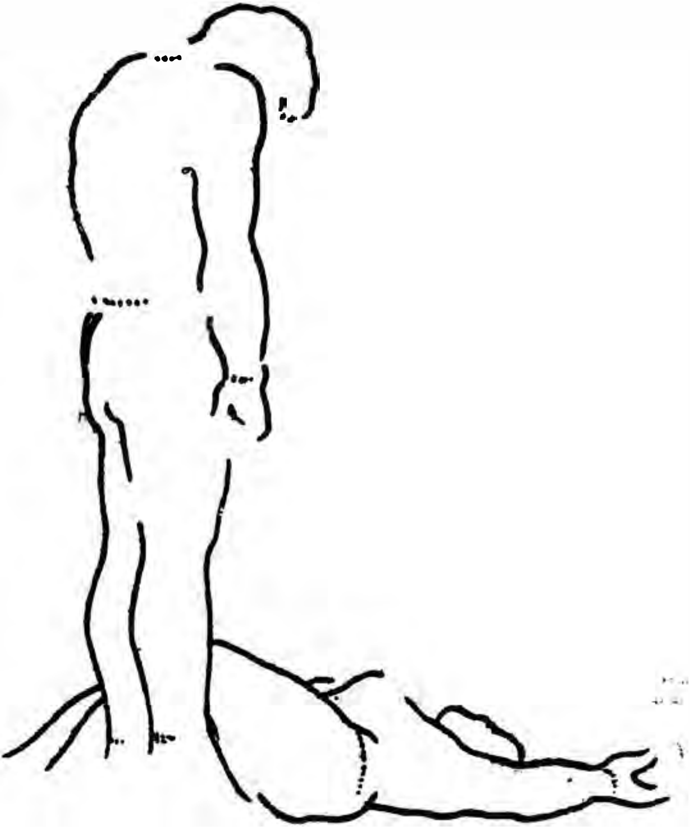
S-o lanseze în Cosmos? Ar fi lucrul cel mai simplu. Dar nu-și poate permite acest lux. Nu are nici un gram de combustibil în plus. Și n-are cum să se debaraseze de cadavru. Dacă l-ar scoate pur și simplu din astronavă, el și-ar continua zborul alături, ca un blestem postum.

La frînare s-ar îndepărta, bineînțeles. Dar asta s-ar petrece în regiunea Pămîntului, unde fiecare petic de spațiu e brăzdat de zeci de traiectorii. Și ar putea fi descoperită. Riscant.

În fond, sînt șase morți. De ce să nu fie șapte? O să găsească el o explicație. Dacă i se va cere. Are timp s-o găsească. O va lăsa

așa cîteva ore, ca să fie sigur că nu mai poate fi reanimată. Apoi îi va pregăti un cavou în ultima cabină. Și vor fi șapte cadavre înghețate care vor aștepta sosirea. Șapte !

Dick... Va trebui să șteargă înregistrarea recepționată după plecare. Dick e mort. Pentru toată lumea. Iar morții nu lansează apeluri. Va trebui să compună și pentru ei o poveste.

Un an de zile ! Ce povești frumoase va ști el peste un an de zile ! Cît va fi de impresionant !

Un an are 365 de zile. O zi are 24 de ore. O oră — 60 de minute. Un minut — 60 de secunde. O secundă are zece zecimi. Și fiecare zecime de secundă — clipe nenumărate.

Juan nu ştie că mocirla în care s-a cufundat îl înghite, puţin cite puţin, cu fiecare clipă, pînă cînd, într-o bună zi, îl va acoperi cu totul. El nu ştie că se rostogoleşte jos, tot mai jos, într-o prăpastie fără fund. Juan a uitat că mai are şi conştiinţă. Căci conştiinţa nu poate fi ucisă.

Un an e lung.

VIZIONARUL

Cele 15 000 de locuri ale sălii mari a Palatului Conferinţelor Mondiale sînt pe departe de a fi ocupate în întregime. Totuşi sala nu pare să dea impresia că ar fi goală, ci dimpotrivă. Chiar pentru un nespecialist lucrările celui de-al 23-lea Congres pentru arhitectură prezintă un lucru deosebit şi ar rămîne oarecum surprins de aparenta lipsă de atenţie cu care ele sînt urmărite de cei prezenţi. Într-adevăr, se văd pretutindeni persoane care moţăie, citesc reviste umoristice sau rezolvă probleme de matematică distractivă. Cu toate acestea, puţini sînt aceia care să nu fie pasionaţi de dezbateri. Participanţii sînt prezenţi în adevăratul sens al cuvîntului.

Din capul locului însă trebuie precizat că actualul congres se deosebeşte net de toate cele care l-au precedat prin aceea că, pentru prima dată, problema impasului in care se află evoluţia arhitecturii este pusă cu tot curajul şi chiar ridicată la rangul de tematică principală. Am avea toate temeiurile să credem că participanţii la congres sînt direct interesaţi ca lucrările să fie eficace şi să ducă la trecerea sus-pomenitului impas. Şi dacă azi, în cea de-a şaptea zi a dezbaterilor, interesul aparent al sălii a slăbit e numai din cauza cuvîntărilor lungi şi lipsite de perspectiva vreunei concluzii constructive.

Pentru cei ce au avut prilejul să cunoască mai îndeaproape mecanismul după care se desfăşoară congresul, el poate fi considerat ca şi încheiat. Conform hotărîrilor procedurale, ne aflăm în ultima zi a lucrărilor. Procesul-verbal a şi fost semnat, lăsîndu-se spaţiul corespunzător pentru încheiere, şi aşteaptă viza preşedintelui prezidiului. Comitetele speciale au întocmit rezumatul dezbaterilor, proiectul de hotărîri şi cele cinci sau şase moţiuni şi telegrame care vor fi supuse votului congresului.

Comisia de propuneri s-a şi fixat, în urma unor consultări fructuoase, în privinţa candidaţilor care urmează a fi desemnaţi pentru noile organe. Şi, cu toate că încă n-au luat cuvîntul decît douăzeci din cel o sută cincisprezece înscrişi pe listă, e de aşteptat ca dintr-o clipă într-alta prezidiul să ceară sistarea discuţiilor.

Nia a intuit şi ea toate aceste adevăruri, dar încă nu se descurajează. Trage nădejdea că măcar acum, în ultimul ceas, se va găsi cineva să ridice puţin colţul perdelei care ascunde privirilor adevărata cale de urmat. E atenţia personificată. Ochii vii îi sclipesc şi parcă soarbe cuvintele oratorului. Aşteaptă, aşteaptă me-

reu o schimbare care nu se mai petrece. Şi, ciudat, în loc ca dezamăgirea să pună, încetul cu încetul, stăpînirea pe gîndurile ei, o speranţă nouă, plină de încredere, o încearcă. Vorbitorul se apropie de sfîrşitul cuvîntării sale. Face o scurtă pauză, din acelea care constituie de multe ori punctele forte ale oratorilor, soarbe o înghiţitură din paharul cu apă de pe masă şi, modulîndu-şi plăcut vocea de tenor, trece la încheiere. Vorbeşte frumos, cu un deosebit talent, şi lucrul acesta te face să nici nu observi că nu spune, de fapt, nimic. Pare încîntat de propriile lui cuvinte: se vede că-i place să se asculte, căci are un ton uşor afectat, de adolescent căruia toate i se îndeplinesc după plac.

A terminat. Nia nu-l mai urmăreşte cum coboară de la tribună. Ea ar vrea acum să vină altul, oricare, să spună ceva, poate tocmai acel ceva care ar trebui spus şi pe care nimeni nu-l poate dibui. Dar iată că se ridică Van, preşedintele prezidiului, şi anunţă cu o voce domoală:

— Pînă acum au vorbit douăzeci şi unu dintre cei o sută cincisprezece delegaţi înscrişi la discuţii. Avînd în vedere că ne apropiem de limita de timp stabilită de la bun început, am fost însărcinat să propun adunării închiderea dezbaterilor generale. Trecem la vot!

Propunerea a fost aprobată de 12 050 de voturi pentru, 58 de voturi contra şi 1 871 de abţineri.

— Dacă dintre vorbitorii care nu au luat cuvîntul există vreunul care consideră că are de spus ceva deosebit de ceea ce s-a spus pînă acum, îl rugăm să înainteze secretariatului un scurt rezumat, pentru ca, împreună cu procesul-verbal, să servească drept material pentru activitatea Comisiei Speciale, constituită în vederea studierii problemelor care au stat în centrul atenţiei noastre în aceste şapte zile.

Brusc, scînteierea ochilor Niei s-a frînt. A înţeles, în sfîrşit, ceea ce se încăpăţînase să nu vrea să înţeleagă. Speranţa s-a stins. Încrederea a pălit. Dar undeva, în fundul sufletului, mai mocneşte scînteia înăbuşită:

— Data viitoare, îşi zicea ea în gînd.

Preşedintele a tăcut cîteva clipe, pentru ca să se consulte cu prezidiul. În sală se aude un zgomot slab, ca o forfotă. Şi deodată, înfruntînd inerţia, un glas răspicat se ridică dîrz:

— Cer cuvîntul!

Ca atrasă de un magnet, mulţimea îşi întoarce ochii spre locul unde s-a făcut auzit glasul. În picioare, palid şi cărunt, un bătrîn aşteaptă să i se dea răspuns.

— Lista a fost închisă.

— N-am fost înscris pe listă.

Preşedintele se consultă din nou cu prezidiul. În vremea aceasta, cîţiva din sală îl recunosc pe cel care s-a ridicat în picioare. Se aud voci:

— Să vorbească!

Nia se însufleţeşte dintr-o dată. Preşedintele cere linişte.

— Ar însemna să depăşim timpul. Poate mai sînt şi alţi doritori. Doar am pus o dată la vot.

— Cer cuvîntul, repetă vocea pe acelaşi ton.

Iar sala răsună :

— Să vorbească Bătrînul! Să vorbească!

Preşedintele cedează :

— În sfîrşit... Dacă ţine atît de mult...

— Da, ţin...

— Dar cît mai scurt.

Bătrînul se apropie de tribună cu paşi mari, şi foarte puţini sînt aceia care ştiu că are o sută de ani.

★

Sala s-a înviorat. Mii de perechi de ochi îl urmăresc pe Bătrîn cînd urcă treptele podiumului. Se face tăcere.

— Am să vorbesc totuşi mult, îşi începe el cuvîntarea.

De fapt, nici nu pare a fi vorba de o cuvîntare. Pur şi simplu spune ce are pe suflet, fără a căuta cuvinte alese şi fără intonaţia retorică a celor dinaintea lui.

S-a pomenit aici adesea, continuă el, cuvîntul impas. În ce constă acest impas? Toţi sînt de acord că e vorba despre o nepotrivire. Între nivelul dezvoltării arhitecturii şi al celorlalte ramuri ale producţiei. Între ritmul de creştere al populaţiei şi acela al construcţiei de locuinţe şi dotări.

S-au găsit explicaţii. Începînd cu creşterea cerinţelor confortului mediu şi terminînd cu specificul arhitecturii. Toţi cunoaştem teza privind specificul producţiei în arhitectură : procesul tehnologic principal se desfăşoară sub cerul liber, obiectul e fix, forţele de producţie se deplasează, durata mare de execuţie, complexitatea, diversitatea materiei prime, a operaţiilor şi deci a specializărilor. Toţi aceşti factori au făcut multă vreme din construcţii domeniul ultim de aplicare a cuceririlor ştiinţei şi tehnicii.

Dar acestea sînt lucruri pe care le ştim de mult.

În comunicatul final se va menţiona probabil că lucrările congresului, care au decurs într-o atmosferă rodnică de colaborare, creatoare, au fost încununate de succes. Dar despre ce fel de succes să fie vorba?

Ajuns aici, Bătrînul este întrerupt de preşedinte.

— Cred că nu pui la îndoială...

— Dă-mi voie, ridică braţul vorbitorul. Acum am eu cuvîntul. Dacă ai ceva de adăugat, o poţi face după ce am terminat.

În sală izbucnesc cîteva încuviinţări, rîsete şi aplauze. Este pentru prima oară cînd cineva îl înfruntă făţiş pe preşedintele prezidiului, care consideră întotdeauna că are dreptul să se amestece în luările de cuvînt.

— Eu cred, rela Bătrînul firul întrerupt, că succesul sau insuccesul trebuie apreciat în raport cu soluţiile concrete care se propun. Să vedem care sînt aceste soluţii.

Ce ni se propune în privința materialelor? Există cîteva păreri care rețin atenția. Unii sînt pentru menținerea liniei tradiționale beton-aluminiu-sticlă. Alții se pronunță în favoarea generalizării maselor plastice. O a treia părere tinde, evident, să le combine pe primele două într-o soluție optimă. În sfîrșit, au existat cîteva voci care au cerut (fără să propună nimic concret) căutarea sistematică a unor materiale noi, cu caracteristici superioare celor cunoscute în prezent.

În privința tehnologiei, toată lumea este de aceeași părere: automatizarea. Dar, cum e limpede pentru oricine că în stadiul actual ea este imposibil de generalizat, această problemă este pusă ca principală preocupare a Comisiei Speciale care va lua ființă.

În sfîrșit, pentru proiectare există o propunere îndrăzneață: introducerea creierilor electronici. Dar și aici e vorba de o formulare pur teoretică, și marele ei merit rămîne numai în faptul de a fi prezentat această idee, de altminteri destul de veche, în cadrul unui congres care dezbate problemele concrete ale domeniului nostru de activitate.

Bătrînul se oprește. Pînă aici nu făcuse decît să repete, sistematizînd totodată, ceea ce spuseseră antevorbitorii lui și este îndeobște cunoscut. Lumea așteaptă, convinsă fiind că trebuie să urmeze ceva deosebit. În ceea ce o privește, Nia e numai ochi și urechi. Are pe buze un surîs triumfător, de parcă ar spune: „Vedeți, v-am spus eu!..." Și iată că vocea domoală se aude din nou:

— Îmi permit să susțin că, chiar dacă s-ar găsi soluțiile practice corespunzătoare propunerilor făcute, aplicarea lor n-ar rezolva problemele pe care cerințele vieții ni le ridică.

De mii de ani, arhitectura se menține la aceeași concepție. S-au schimbat materiale și tehnici. Lemnul a fost înlocuit cu piatra, piatra cu cărămida, cărămida cu betonul armat, iar acesta, la rîndul său, cu metalele și masele plastice. Masivele coloane egiptene au căpătat azi zvîcnetul limpede al oțelului, zăvoarele grele de bronz au devenit elegante mînere de plastic, iar foile de pergament — plăci de cristal termoizolant și ultratransparent. Peretele nu se mai zidește cărămidă cu cărămidă, ci se montează monobloc. Dar a devenit altceva decît un perete? Concepția a rămas aceeași.

Industrializarea a dus la monotonie, și dacă o sută de mașini identice dintr-o hală pot da un aspect interesant, în schimb o sută de blocuri identice aliniate pe o magistrală sînt o adevărată calamitate. În acest timp, arhitectul trage încă la teu și echer, colorează fațade, copiază detalii și se crede genial. Aplicarea creierilor electronici în proiectare ar duce, în condițiile existente azi, la apariția unor roboți care ar face același lucru mult mai repede și în plus ar fi cel puțin lipsiți de orice pretenție de genialitate.

Aici Bătrînul se oprește din nou. Se vede că are de spus un lucru ieșit din comun, pe care l-a purtat multă vreme în cele mai adăpostite unghere ale sufletului, fără să îndrăznească să-l dea la iveală.

— De ce să nu visăm la niște case care să se ridice singure, la simpla comandă a gîndului, care să-și poată modifica oricînd forma, alcătuirea sau destinația, să se poată deplasa dintr-un loc într-altul și care, atunci cînd și-au pierdut utilitatea, să poată fi făcute să dispară la fel cum au apărut?

Dar pentru ca un asemenea vis să devină realitate nu e suficient să apară materiale și tehnici noi, nu e suficientă introducerea automatizării și a ciberneticii în producție și proiectare. Pentru aceasta ar fi nevoie de ceva în plus, ar fi nevoie ca pe

baza tuturor acestor realizări pozitive să se înfăptuiască o revoluție în însăși concepția arhitecturii sau chiar pe un plan și mai general. Concepțiile noi nu se nasc însă din senin. Cred că tocmai în această direcție trebuie să ne îndreptăm cu toate forțele de care dispunem.

Bătrînul a terminat ce avea de spus. Dar în sală continuă multă vreme să domine liniștea. Nici o șoaptă nu se aude.

Președintele se ridică brusc, curmînd tăcerea.

— Ar trebui să-ți punem la încercare imaginația. Ceea ce ai spus ne-a impresionat pe toți. Dar vorbele, neintărite de fapte, rămîn ineficace. Propun candidatura ta pentru conducerea Comisiei Speciale.

Bătrînul simte primejdia situației. Dacă nu va reuși, se va face de rîs. Iar dacă refuză e aproape același lucru. Nu se poate opri la jumătatea drumului. În clipa în care se hotărîse să ceară cuvintul și-a pecetluit singur soarta. Din moment ce a deschis cel dintîi ușa la care toți se fereau să bată, este dator să fie și cel dintîi care ii trece pragul, oricîte primejdii l-ar aștepta. Îl privește pe președinte și primește lupta. Însă o va desfășura după reguli pe care și le fixează singur.

La îndemnul Bătrînului, sala respinge amendamentul care limita la un an activitatea comisiei. Amîndoi, și el și președintele, își dau seama că între ei s-a născut o înțelegere aprigă și bărbătească.

Lucrările congresului se apropie de sfîrșit. Sînt votate, pe rînd, documentele întocmite. Sala devine mai gălăgioasă. În sfîrșit, Van rostește tradiționalul scurt cuvînt de închidere. Are ochii ușor oblici și părul negru, lins, pieptănat cu cărare. Nia îl privește și, instinctiv, își dă seama că zîmbetul lui e forțat. Ea e singura, poate, care a intuit că asistă la o luptă și se socoate cu tot sufletul de partea Bătrînului. Ar vrea să se apropie de el la ieșire, ca să-i strîngă mîna. Dar e multă lume și, pînă să se dumirească Nia, Bătrînul se face nevăzut.

— Nu-i nimic, își spune în gînd, îl găsesc altă dată.

Cind să iasă se întîlnește cu un fost coleg de facultate.

— Pierre !

— Nia !

Bărbatul e inalt și blond. „A mai îmbătrînit" — își spune, privindu-l. Iar el, cu voce tare :

— Arăți minunat.

— De ce nu !

— Ai auzit vestea cea mare ?

— Ce veste ?

— S-a întors „Andromeda".

Automatul din hol le procură ultimul număr din „Vocea Cosmosului". Pe prima pagină, cu litere albastre de-o șchioapă, comunicatul Agenției de Presă a Consiliului Astronautic (A.P.C.A.).

„În dimineața zilei de marți, 20 iunie 2041, observatorul de pe Jupiter IV a recepționat primul mesaj al astronavei «Andromeda», care, după o călătorie de aproape șase ani, se întoarce prin-

tre noi. Mesajul nu conține decît textul convențional al apelului, coordonatele, direcția și viteza de zbor, precum și obișnuita cerere de aterizare. Vom reveni cu noi amănunte."

Mai jos sînt reproduse biografiile și pozele membrilor echipajului, fotografia astronavei înainte de lansare, cîteva caracteristici și principalele misiuni. Iar la capitolul rezultate se lăfăiește un mare semn de întrebare

— Mai ții minte cînd a plecat?

Dacă ține minte?

Parcă a fost ieri. Nia de-abia își luase diploma. Se pasiona aproape pentru orice fleac întîlnit în cale. Era mare amatoare de sport, iar în privința expedițiilor cosmice avea o adevărată manie: ținea un album cu tot materialul pe care-l putea strînge în legătură cu acest capitol. Cînd a plecat „Andromeda", a lipsit foarte puțin să nu se îndrăgostească, așa, din senin, de unul dintre membrii echipajului. Îl chema Juan, era pilot și era cu doi ani mai mare decît ea. Nia îi privește acum poza ca în urmă cu șase ani, aceeași poză și aceeași biografie, care pe atunci fusese în stare să trezească în ea fiorul adevărat al unei puternice simpatii. Oare ce au mai putut adăuga acești șase ani portretului pe care îl are în față?

Pierre nu prea înțelege ciudata tăcere a fostei sale colege de an. Pentru el trecutul e prea îndepărtat ca să-i stăruie în gînd mai mult decît o amintire. Și e tentat să creadă că și Nia l-a uitat de tot.

— Cum, nu-ți amintești?

— Ba da. Mult mai mult decît ți-ai putea imagina.

Apoi adăugă visătoare:

— Aș vrea să fiu și eu de față la sosire...

— Nici mie nu mi-ar displăcea.

— Ai putea să faci rost de invitații?

— Să încerc.

Nia îi întinde o carte de vizită cu indicativul „secretarului" ei.

— Dacă reușești, anunță-mă!

ÎNCERCAREA PUTERILOR

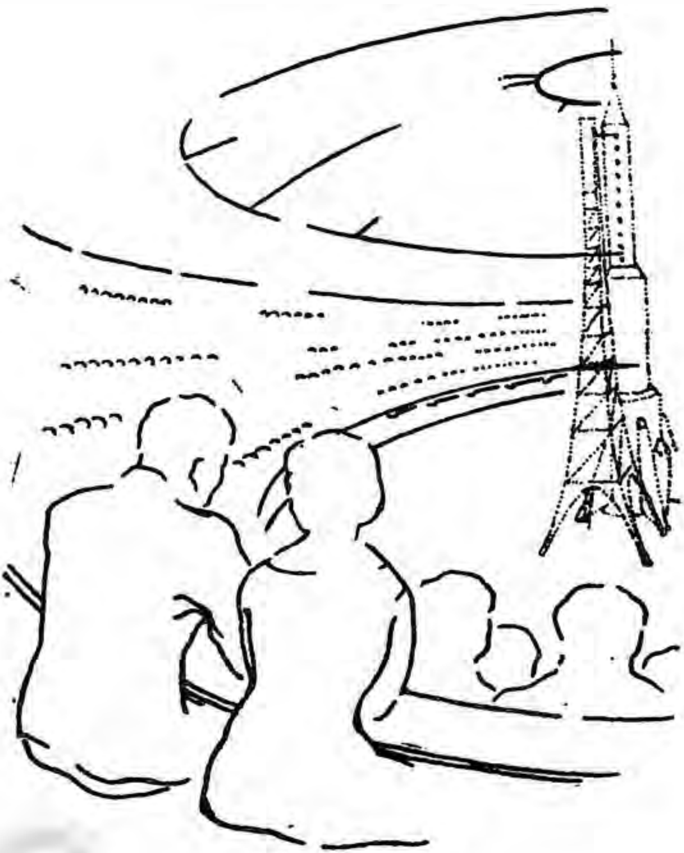
Oamenii așteaptă în zadar să primească noi știri despre sosirea „Andromedei". În afara laconicului mesaj, nici un semn de viață. Astronava se apropie vertiginos, se supune indicațiilor de zbor transmise de la Centrul Operativ și se pregătește pentru aterizare. Dar nimic nu dovedește existența oamenilor la bord, căci atît transmiterea mesajului, cît și operațiile sus-pomenite ar putea fi îndeplinite foarte bine de un automat.

Azi e ziua cea mare. Cosmodromul și-a arborat drapelele de sărbătoare. Milioane de oameni urmăresc emisiunea posturilor de stereoteleviziune (S.T.V.). Iar cei care nu se mulțumesc cu ima-

ginea virtuală pe care o oferă un receptor obişnuit, cei dornici să-l vadă pe eroi în carne şi-n oase se înghesuie în tribunele neîncăpătoare ale uriaşului amfiteatru, unde va avea loc mitingul solemn de primire.

Purtarea ciudată a astronavei stîrneşte nelinişte. În mintea multora mai stăruie încă amintirea apăsătoare a întoarcerii „Vulturului". Nici un om. Echipajul pierise fără urmă şi fără explicaţii. Nimeni n-a putut dezlega taina.

Nia comentează ceva în legătură cu evenimentul care îşi anunţă sosirea. Fostul ei coleg urmăreşte cu privirea o figură cunoscută undeva, printre miile de participanţi la miting. La tri-

buna oficială, amplasată în mijlocul amfiteatrului, locurile sînt încă goale. Deasupra ei, pe un ecran enorm, se proiectează cosmodromul, astfel încît cei din tribune vor putea urmări sosirea astronavei. Niei îi este cald. Apucă o sticlă cu suc de pe bancheta din față, o destupă și începe să bea băiețește, cu înghițituri mari, direct din sticlă. Pierre zîmbește, amintindu-și-o deodată pe Nia studentă, gălăgioasă și veșnic pusă pe glume.

— În sfîrșit, te recunosc, îi spune.

— Nici nu mă îndoiesc.

În aceeași clipă însă, atenția le este atrasă de vocea crainicului care anunță apropierea astronavei. Mulțimea se potolește brusc. Pe ecran, în mijlocul petei albastre a cerului, un punct își face apariția și crește vertiginos. Se deslușește apoi tot mai limpede forma — încă elegantă — a navei, care coboară într-un zbor încetinit, frînîndu-și mișcarea cu ajutorul jeturilor incandescente ale motoarelor. Trec cîteva minute, și săgeata argintie încremenește cu vîrful spre stele. Eșafodajul metalic al rampei este împins lîngă bordajul scînteietor.

Lumea așteaptă. Omenirea întreagă așteaptă. Clipele trec totuși neobservate. Și, într-un lung suspin de ușurare, o ușă glisează, făcînd loc primului astronaut. Poartă costumul cafeniu de paradă și e descoperit. E cărunt. Nia încearcă să ghicească cine e. Își plimbă ochii pe portretele apărute în ziar, dar chipul de pe ecran e prea mic ca să-l poată distinge. N-are de unde să știe că e tocmai Juan și nici prin cap nu-i poate trece că omul acesta, cu tîmple pleșuve, e unul și același cu tînărul brav și vesel din fotografia de acum șase ani.

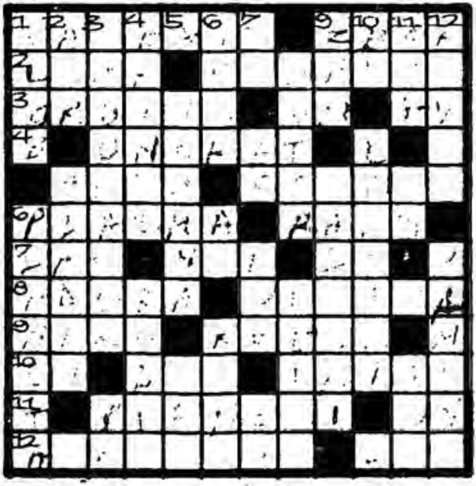
Urale frenetice, muzică, flori. Juan nu le poate auzi, dar le bănuiește. Ascensorul coboară rapid. În sfîrșit, a pus piciorul pe pămînt. Știe că lumea așteaptă, mai așteaptă ceva. Trimișii Pămîntului îi ies în întîmpinare și-l îmbrățișează. Dar figurile lor îngrijorate nu reușesc să zîmbească. Din ușa larg căscată a navei nu se mai ivește nimeni și nici nu se va mai ivi. Uralele încetează, și Juan bănuiește și lucrul acesta. Doar muzica mai continuă, stupid, și apoi se frînge și ea. Lumea a înțeles. Tribuna oficială va rămîne goală. Imaginea cosmodromului dispare, făcînd loc ecranului de un alb opac. Liniștea e desăvîrșită.

Vocea crainicului, acum devenită gravă, anunță suspendarea festivităților. Oamenilor le vine greu să plece. Încet, păstrînd tăcerea, părăsesc totuși tribunele.

Nia simte apăsarea clipei. Acum ar vrea să fie singură și să poată rătăci pe străzile unui oraș pustiu. Îi e teamă ca nu cumva Pierre să spună ceva. Dar tace și el, poate cuprins de același gînd ori poate din respect pentru mulțime. N-are importanță.

(Continuarea în numărul viitor)

SPRE ÎNĂLŢIMI

ORIZONTAL: 1) Coloşii spaţiului cosmic — ...Şi deplasarea prin acest spaţiu. 2) Personaj shakespearean — Manuală sau automată, în dirijarea navelor cosmice. 3) Traiectoria închisă a oricărui corp ceresc — Micul mare cuceritor al spaţiului cosmic — Ana Vasiliu. 4) Cinstit. 5) Mama lui Miletus, fondatorul oraşului Milet — Infinitul atît de puţin cunoscut spre care se îndreaptă marile năzuinţe ale contemporaneităţii. 6) Viitoare şi inepuizabilă sursă energetică în zborul în Cosmos — Zbor organizat. 7) Întins — Omăt — Locotenent. 8) A iubi cu înfocare — Rapiditate în deplasare, care în cazul zborului în Cosmos cunoaşte trei etape bine precizate de ştiinţa modernă. 9) Rîu in India — Şi acum... întoarcerea la locul de plecare. 10) Semnifică în matematică un număr nedefinit — Prefix — Florile.... ochilor. 11) Primii exploratori ai spaţiului cosmic — Unitate. 12) ...lenticulare, vehicule aeriene propuse de savantul romîn H. Coandă — Punct cardinal.

VERTICAL: 1) Forma planetei noastre — Corp ceresc obscur, care aparţine unui sistem solar. 2) Oceanul care ne înconjură şi pentru a cărui cucerire a fost nevoie de multe secole — Personaj din basmele arabe, înzestrat cu o mare putere de deplasare. 3) Locul marilor studii şi marilor încercări în dobîndirea unor cunoştinţe exacte, inclusiv cele privind Cosmosul — Încep pregătirile! 4) Pădure de arini — Mijloc de telecomunicaţii fără de care deplasările cosmice ar fi de neconceput. 5) Anotimp — Element chimic.

6) Primul zburător legendar, victimă a cutezanței sale — Diftong — Leziuni. 7) Eu în documente — Indicatorul busolei — Salut roman — Elena Negri. 8) Propulsează rachetele — Apariție. 9) Sat în regiunea Cluj — Pași în marele spațiu cosmic. 10) Banca Națională — Transmisii radiofonice la mari distanțe. 11) Cîntec de slavă — Odinioară (presc.) — Spre înălțime! 12) Comunicare veselă — Planeta omului.

A. POSTELNICARU

ÎN SPAȚIU
(Criptografie : 10, 4, 2, 3)

CRIPTOGRAFIE COSMICĂ
(2, 4, 2, 2, 4, 8)

ASTRONAUTICĂ
(Criptografie : 1, 1, 8, 2, 4)

Filmul științifico-fantastic

De curînd a avut loc la Casa de cultură a studenților din Cluj premiera ultimei producții a cineclubului studențesc, filmul „Dimineața verde" după povestirea științifico-fantastică cu același nume de scriitorul american Ray Bradbury. Filmul este prima încercare de acest gen a cineclubiștilor clujeni. (De reținut, folosirea unui procedeu tehnic special, neașteptat, dacă ținem seama de condițiile utilării tehnice a cineclubului. În filmul studenților clujeni apare, de cîte ori ideea filmului o cere, culoarea verde. Cineamatorii de la Cluj au folosit procedeul numit virarea peliculei.) Regia este semnată de Grigore Călina, student al Facultății de fizică a Universității „Babeș-Bolyai". După jurnalele de actualitate studențească (jurnalul nr. 4 — premiul I la Festivalul filmului studențesc de amatori de la Predeal — 1964), cineamatorii din Cluj au mai făcut, în afară filmului amintit, o peliculă „cinebrigadă" (termenul le aparține) intitulată „Antiteza".

[„Contemporanul" nr. 3 (953) — 15 ianuarie 1965]

CUVÎNTUL CITITORILOR

Dragă redacție,

Sînt elev în clasa a VIII-a C la Școala medie „Mihail Sadoveanu" din Iași.

În ultimul timp, dintre povestirile și romanele apărute în Colecție mi-au plăcut, pentru subiectul interesant și prezentarea grafică deosebită, „Lumina purpurie" de I. M. Ștefan și „Oriana, eu și Gemmi 1, 2, 3..." de A. Rogoz.

Mă voi strădui să popularizez, în rîndul prietenilor și al colegilor mei, Colecția și revista „Știință și tehnică", două publicații extrem de instructive.

De altfel, doi prieteni ai mei au devenit nu de mult pasionați cititori ai Colecției, după cum mărturisesc ei, datorită în parte și relatărilor mele despre variatele teme pe care le tratează povestirile publicate de dv. Astăzi, fasciculele din Colecție se află la loc de seamă în biblioteca lor. Ca și alți cititori, aș dori ca broșurile Colecției să apară mai des, chiar săptămînal.

Știu că pe Pămînt se găsesc cîteva locuri tainice, puțin cercetate, cum ar fi unele zone din Brazilia, din Arctica și Antarctica. Întrucît mă pasionează amănunte despre aceste regiuni, aș dori să aflu noi date privitoare la această problemă.

În încheiere, vă trimit salutări atît personale, cît și din partea prietenilor mei, cititori ai Colecției.

DORNEANU DAN

Mulțumim, pe această cale, atît tovarășului Dorneanu cît și celorlalți cititori care s-au străduit să popularizeze Colecția și revista „Știință și tehnică".

În ceea ce privește problema „petelor albe", îl sfătuim pe corespondentul nostru să citească „Almanahul Știință și tehnică" pe anul 1965, unde, la pagina 58, va găsi un articol intitulat „Mai există pete albe pe glob ?".

Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii"

2012

CLUB

COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

cpsf.info

prelucrare
&
editor
Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică
sau cei care au dat să continue CPSF, au reușit, cu multă dăruire,
muncă și cheltuială, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea
să (re)citim legendara Colecție.

clandher
flash_gordon
evilgheorghe
krokodyliu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nid68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala)

• FEBRUARIE 1965

41 007